

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XXIII. De Indorum fide.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

νομον δέξατο καλονόων, προς βασιλέα την Α
ταχίσην. Το δόγμα συνελθόντες απήλθον.
ηπίσταντες αυτον ως αληθινή γραφή, και δι-
καία της καταρέσεως η ψηφου, ως μοιχόν
ομα η τυραννον δελαθηναι πασασκιδάζουσι
τον της ευσεβείας η ζωφρονης αγωνιστήν. η
ενείου μην δια της θρακης εις ιλλυρικω πό-
λιν απήχθη.

Κεφ. κβ.

Περί των μετά την έξοδον τῆς ἀγλίους ἀθῆς, κατασάντων ἐν
αὐτοῖς ἐπίσκοπων ἀρετικῶν.

Οἱ τοι ὁ πρῶτον μὲν ἀπὸ αὐτῶν χρεθόντα
σιν διλάλιον, τότε ὁ ὀλίγον ἐπιβίω- Β
σαυθῶ χρόνον, δυσέβιον μελαθῆναι τὸν πα-
λαιωνὸν ἔβλησαν. ἐπεὶ ὁ και αὐτὸς δεξέσθουγε
τῶ μελάθῆσιν, η βασιλίδος διεκώλυσεν, δι-
φρονηον προσέβλοντο, και τετρα ὁ τελεθῆσαν-
τῶ, ἐνικαυλὸν ὄν η μῆνας ὀλίγας μὲ τῶ χη-
ροδιαν ἐβίω, πλακενίω της ἐκκλησίας ἐκεί-
νης τῶ προεδριαν παρέδωσαν. πάντες ὁ ὁ-
μοίως τῶ δρεκε λώβου εἶχον ἐγκεχυμυθῆν.
δια τοις το πλείστοι τῶν δυσεβῶν προαιρεμέ-
νων, και τῶν ἱερωθῶν, και τῶν πολλῶν, ἐδῶ
ἐκκλησιαστικῶν καλαλεοιπότες συλλόγας,
προς εαυτῶν σινηθροῖον. Δίσα διαντες ὁ δ-
τες ὠνόμαζον ἀπαντες, ἐπεὶ δὴ μὲ τῶ ἐξοδον
τῶ ἐκείνη σιμῆσθον. τὸ μῆρτοι τρισαθλιον
ἐκείνο γύναιον, νόσω χαλεπωλάτη ἔμακρο-
τάτη ἀεπεσον, δεξέσθουγε τῶ ἐπιβίω και
τῶ τραγοδιαν ἐγύμνωσεν, ἔδῶ και τε εἶς,
ἀλλὰ παμπόλις τῶν ἱερέων τὰ τυρβῆθῆλα
διδάξασα. ἔφη γῶ ἐπὶ χρεῖμασι τὴν συκο-
φανίαν ἐκείνω τελομηκεναι, και τὸν μῆρ-
τοι ὄρκον μὴ πάμπαν εἶναι ψευθῆ. Δίσα θῆε
γάρ πῶ χαλκῶς γεχρηῶς τὸ βρέφῶ.
ταῦτα μὲν ἐν ἐν ἀποχρεῖα παρὰ τῶ βελίσης
ἐτολμῆθη συμμοσείας.

Κεφ. κγ.

Περί της ἰνδοῦ πίστεως.

Παρεθῶ ἰνδοῖς κῶ ἔτον ἀνέτφλεθον χρεθον
τῶ θεογνωσίας τὸ φῶς. τῶ γῶ βασιλέως
ἀνθρείας η δυσεβείας παναχεθουλημεῖνης,
και τῶν ἐν κύκλω βαρβαρων τῶν εἰρήνω αἰ-
εῖσθαι, παρὰ τῶ πολέμω τῶ πείρα μεμα-

rant, confestim ad Imperatorem perre-
xerunt. Cui cum persuasisent, verum
illud crimen & æquam esse depositio-
nis sententiam, effecerunt ut pietatis &
castitatis athleta, tanquam adulter si-
mul & tyrannus, in exilium mitteretur.
Atq; is quidem per Thraciam abdu-
ctus est in urbem quandam Illyrici.

CAP. XXII.

De Episcopis hereticis qui Antiochia ordinati
sunt post discessum beati Eustathii.

ΑΤilli, primum quidem Eustathii
loco Eulalium ordinant. Qui
cum exiguo admodum tempore super-
vixisset, ipsi quidem Eusebium Pala-
stinum eo transferre conati sunt. Sed
cum & is translationem hanc recula-
set, & Imperator eam fieri prohibu-
isset, Euphronium elegerunt. Quo non
multo post mortuo: anno enim & men-
sibus paucis post ordinationem super-
stes vixit: Ecclesie illius Episcopatum
Flaccillo tradiderunt. Porro hi omnes
Ariani dogmatis labem in animis suis
occultam habuerunt. Atque idcirco
multi, tum ex clericis, tum ex plebe,
quibus religio cordi erat, conventus
Ecclesiasticos declinantes, seorsum
collectas agebant. Qui vulgo ab omni-
bus Eustathiani dicebantur, eo quod
post discessum Eustathii coire in unum
coepissent. Ceterum misera illa mul-
tercula cum in gravissimum ac diutur-
num morbum incidisset, insidias dete-
xit & scenam omnem aperuit: non
duobus tribusve, sed plurimis sacerdo-
tibus indicans ea quae per fraudem fue-
rant concinnata. Falsa est enim, se-
mercede conductam, Eustathio eam
calumniam imponere ausam fuisse: nec
tamen prorsus falsum esse iusjurandum
suum. Eustathium enim quendam fa-
brum ararium, infantis patrem fuisse.
D Et haec quidem Antiochiae ab egregia
illa factione perpetrata sunt.

CAP. XXIII.

De Indorum fide.

ΑΠud Indos vero iisdem tempori-
bus Divinae cognitionis lux pri-
mum fulgere coepit. Nam cum Impe-
ratoris fortitudo ac pietas omnium ubiq;
sermonibus celebraretur, & cuncti cir-
cumquaque Barbari experimento ipso
edocti, pacem bello anteponebant,
G iij

libere ac sine metu ultero citroque omnes
commeabant. Ac multi quidem spe-
ctandi studio, multi vero etiam mer-
candi causa, longas peregrinationes
fufcepiebant. Quo quidem tempore
Tyrius quidam Græcorū philosophiæ
peritus, interiorem Indiam perlustrare
cupiens, cum duobus adolescentibus
fratris filijs eo profectus est. Cumque
desiderio suo satisfecisset, conscenda
nave in patriam redire cepit. Sed cum
navis aquationis causa ad portum que-
dam appulisset, irruentes Barbari alios
submerferunt, alios in servitutem ab-
duxerunt. Et ipse quidem unus fuit ex
numero mortuorum. Adolescentes ve-
ro ad regem perducti sunt. Eorum alter
Ædesius, alter Frumentius vocabatur.
Potro loci illius regulus, cum diuturno
experimento comperisset eos ingenio
ac solertia valere, domus suæ curam
gerere iussit. Quod si quis fortasse di-
ctis fidem derogat, is Josephum & re-
gnum. Ægypti velim consideret: ac
præterea Danielem Prophetam, tres-
que illos pietatis athletas sibi in memo-
riam revocet. Nam & isti cum essent
captivi, Babyloniorum regni præfectu-
ram gesserunt. Postea vero mortuo re-
ge, apud filium ejus mansere, majori
adhuc honore aucti. Et quoniam in
vera pietate fuerant educati, merca-
tores qui eo commeabant hortati sunt,
ut ex more institutoque Romanorum
simul convenire, ac Divina mysteria
celebrare vellent. Longo deinde tem-
pore elapso regem adeunt, & benevo-
lentia suæ mercedem hanc postulant,
ut ipsis in patriam redire liceret. Quo
impetrato, in Romanum solum re-
verſi sunt. Ac Ædesius quidem Ty-
rum profectus est. Frumentius vero re-
rum divinarum curam parentum suo-
rum conspectui anteposuit. Et Alexan-
driam profectus, Ecclesiæ illius Anti-
stitem certiorē fecit, quantopere o-
ptarent Indi Divinæ fidei radius illustra-
ri. Eo tempore Athanasius Ecclesiæ
illius clavum regebat. Qui cum eas
res audisset: Ecquis, inquit, melius
quàm tu ab animis hujus gentis caligi-
nem ignorantia depellere, & Divinæ
prædicationis lucem inferre possit. His
dictis, cum sacerdotalem gratiam ei
impertitus esset, ad gentis illius cultu-
ram cum dimisit. Ille vero relicta pa-
tria, & immensi maris spatia nullatenus
reformidans, petrexit ad gentem ad-
huc agrilestem & incultam, eamque

Αθηκότων αδελφούς ἀλλήλοις ἀπαντες ἐπεμίζνυ-
το. καὶ πολλοὶ μὴν ἰσοεῖας χάριν, πολλοὶ δὲ
ἐμποεῖας, τὰς μακροὺς ἀποδημίας ἐπέ-
λοντο. τότε τις τυρίων ἡδωμένη φιλοσοφίας
μελέχων, τὴν ἐχάτω ἀδελφισορήσαι ποθή-
σας, σὺν δύο μετράχοις ἀδελφοῖς ἐξέδη-
μυσεν. ὡν ἐπόθησε ἡ τυχὼν, ναυιλία χροῖμα-
ν ἔπαυσε. ὑδρείας δὲ χάριν εἰς τινα λιμένα
Σκάφης προσορμιάσθη, βαρβαρον προσ-
πεσόντες, οὗ μὴν κατεπόνησαν, οὗ δὲ ἐξω-
δραπόδισαν. καὶ ἐκείνος μὴν τοῖς τεθνεῶσι συν-
νειμήθη. τὰ δὲ μετράχια προσήχθη τῷ βα-
σιλεὶ τέτων ὁ μὴν αἰδέσθη, ὃν Φρεμύτιον
ὠνομάζετο. πᾶσαν δὲ τέτων τῶν χερῶν λαβὼν
ὁ τῆς ἐκείνης κρατῆρ, καὶ χίνας ἰδὼν, τὸ οἰκεί-
ας Ἰπμελείας προσεταξεν. εἰ δέ τις ἀπεί-
τοις λεγομένοις, τὰ καὶ τὸν ἰωσήφ καὶ τὸ αἰνῶπι-
τὴν βασιλείαν σκοπήσάτω παρὸς ἡ τέτοις, καὶ
τὸ προσφῆτες ἀναμιμησκέτω δαμιήλ, καὶ τῶν
περιῶν ἐκείνων τὸ δυσεβείας ἀγωνιστῶν καὶ γδε-
κίνοι δοξαλοῦσι γυρόμενοι, τὴν τῆς βασιλευ-
νίαν ἡγεμονίαν παρέλαβον. ἔξ βασιλείως τε-
τελθὼν ἡκότων, τῶ παιδιτῶ ἐκείνης σιωῆσαν,
πλείον ἢ πηξ ἀπολαύσιες. δυσεβεία δὲ σιω-
τετρα μῦροι. οὗ αἰθετεῶν ἐμπόρον ἀφικ-
νεμύρες, καὶ τὸ ρωμαίων ἐθῶ σιωαίρεσά
τε καὶ τὰς θείας Ἰπτελέν λῆτεργίας προσε-
πον. χερῶν δὲ συχρῶ διελθόντων, προσίασι τῶ
βασιλεῖ, καὶ τὸ δυνόιας ἀπαμῆσι μῖδον, τὴν εἰς
τὴν ἐνέκυσσάνεπανάσθον. τέτοις δὲ τυχόντες, εἰς
τὴν ρωμαίων ἀφικόντων γῆν. καὶ ὁ μὴν αἰδέσθιας
τὴν τύρον κατέλαβεν ὃν Φρεμύτιον, τὴν πε-
ρελταθεῖα σπιδλιῶ τῆς τῶν γεφυροκότων προ-
τελίμηκεβείας. ἔξ τὴν ἀλεξάνδρῃ κατελαβὼν
πόλιν, ὃν τῆς ἐκκλησίας ἐδίδαξε προσεδρον, ὡς
Δινδοίλιαν ποθέσι τὸ νοερον εἰσδέξασθαι Φῶς.
ἀθανάσιον δὲ τλιτωκάτω τῆς ἐκκλησίας ἐ-
κείνης καλεῖχε. οὗ οἰακας. ὃς τῶν διηρημάτων
ἐκείνων ἀκυσσας, καὶ πῆς σε, εἶπεν, ἀμῆνον καὶ
τλιῶ τῆς ἀγνοίας ἀχλὺν ἀποσκεδάσθαι ἐθ-
νας, καὶ τὰς θείας κηρύμασι αὐτοῖς ἀποίσει τὴν
αἰγλίω. ταῦτα εἶπεν, καὶ τὸ δόχμεραλικῆς
αὐτῶ χάριτος μελάδης, εἰς τὴν τε ἐθνας ἐξ-
πεμψε γεωργίαν. ὃν, καὶ τὴν πατεῖδα κα-
ταλιπὼν, καὶ τὰς μεγίστας πελάγους κατεφρο-
νήσας, κατελαβε μὴν τὸ ἀγεώργητον ἐθῶ
ἐγεώργησε ἡ γεωργίας, συνεργὸν ἔχων

τὴν θεοσδοχῶν χάριν. Δποσοδικαῖς γ' ἡ κεχρη-
 μένῳ θαυματουργίαις, τὰς ἀνυλῆγ' ἐν τοῖς λό-
 γοις πῆρω μένεις ἐθήρευε. Ἐ ἡ τερατουργία μαρ-
 τυροῦσα τοῖς λεγομένοις, παμπόλλης καὶ
 ἐκάστην ἡμέραν ἐζώρη.

A Divina adjuvante gratia studiose exco-
 luit. Apostolicis enim miraculis editis,
 eos, qui doctrinae suae contradicerent,
 capiebat: & signorum efficacia dictis il-
 lius fidem atque auctoritatem adstruens,
 plurimos quotidie lucrabatur.

Κεφ. κδ'.

Περὶ τῆς ἰσχυρῆς τὴν ἐπισείαν ποδηγίας.

IN δὲ μὴν ἐν ὀφραμῆν ἡ πρὸς θεογνω-
 σίαν ἐχόμενος ποδηγός. Ἰσχυρῆς ἡ τὸν αὐτὸν
 χρόνον, γυνὴ διοραλωτῶ πρὸς τὴν ἀλή-
 θειαν ἐξενάγησεν αὐτὴν ἡ πρὸς σευχῆ μὲν ἐ-
 χεῖτο διωκεῖ. ἐννὴ ἡ ἀνυλῆ κ' σρωμνὴ μα-
 λακῆ, σάκκῳ ἐπὶ τῆ δ' ἀπέδ' ἐ καθηπλωμέ-
 νῳ. πευφλῶ ἡ ἀκρῆν τὴν νησιάν ἐνόμιζεν.
 ὅσα ἡ πόνῳ ἰὼν ἀποσοδικῶν αὐτῆς μετὰ δ' ἐδ' ὠ-
 κε χαρισμάτων. ἐπὶ δ' ἡ γ' οἱ βάρβαροι τῆς
 ἰατρικῆς σπανίζοντες ἐπισήμης, εἰώτασιν ἀρ-
 ρώσῃτες πρὸς ἀλλήλους φοιτῶν, καὶ πῶτα τῶν
 ἡδ' ἡ νεοσπυκῶν καὶ τ' ἀρρώστας ἀπαλλαχῆ-
 τῶν, ματῶν ἐν τ' ὑγείας τὸν τρόπον, ἀφίκετο
 τις γυνὴ πρὸς τὴν ἀξίεπαμον ἀνδρωπον, παι-
 δῶν ἀρρώσῃ ἐπέχουσα, καὶ ματῶν τὸ πρῶτον
 ἀνυλοῦσα. ἡ ἡ τῶ λαβῶσα, καὶ εἰς τὴν ἐν-
 νὴν ἀνακλίνασα, ἰκέτευε τὸν τῶν ὅλων θεμι-
 κργόν, νεύσαι καὶ λῶσαι τὴν νόσον. ὁ ἡ τὴν
 ἰκέσειαν δεξάμενῳ, παρέχε τὴν ὑγείαν ἐν-
 τελέθει ἡ θαυμασία γυνὴ πολυτελεύθως γέ-
 γονεν. ἐδ' ἐ γ' τὴν ἑ βασιλέως ὁμοῦ γα τ' ἡ γε-
 γρημένον διέλαθε πῶτα ἡ καὶ αὐτὴν μετε-
 πέμψατο, ἡ τῶ πνῶ γ' ἡ αὐτὴ χαλεπῶ κα-
 τεῖχε πῶτα. ἡ ἡ μετῆν κεχρημένη πῶ φρο-
 νήματι, τ' βασιλίδος τὴν αἴτησιν ἐκ ἐδέξατο.
 ἀλλ' ἡ τῶ τ' χρείας ὀκιστὴν βιαζομένη, τὴν βα-
 σιλικὴν ἀξίαν εἰς νῦν λαβεῖν ἐκ ἡδέλησεν, ἀλλ'
 αὐτὴ πρὸς τὴν διοραλωτῶν ἑδραμεν. ἡ ἡ πάλιν
 ἐπὶ τῆς ἐυτελῆς ἐννῆς αὐτὴν κατὰ κλίνασα,
 φάρμακον ἀλεξίκακον πρὸς ἐννοχοε τῶ πῶ-
 δε τὴν πρὸς σευχῆν. ἡ ἡ βασιλεὺς τ' θεραπείας
 μῶδ' ὄν πρὸς ἐκόμενῳ, ὄν ἐνόμιζεν ἀξίόκτη-
 τῶν χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν, καὶ χιτῶνας καὶ ἀμπε-
 χόνας, ἡ ὅσα τ' βασιλικῆς ἐπὶ δ' ὄρα φιλοτι-
 μίας ἡ ἡ θεῖα γυνὴ τῶν ἐφ' ἡ μὴ δ' εἰδῶς. μετὰ
 ἡ ἡ γεία μῶδ' ὄν, τὴν τ' εὐσεβείας ἐπίγνωσιν.
 ἡ πρὸς ἐφ' ἡ εἰν, ὡς ἐννῆ, τὰ θεῖα παιδεύ-
 ματα, καὶ θεῖον ἀνεγείρει παρεγῆν ἡ νεῶν τῶ

CAP. XXIV.

De Ibeorum conversione ad fidem.

AC Indos quidem Frumentius ad
 Dei cognitionem deduxit. Iberis
 vero per idem tempus captiva mulier
 viam ad veritatem monstravit. Hac
 enim assidue orationi vacabat. Ac pro
 lecto quidem mollique stragulo, sac-
 cum humi expansum habebat; pro sum-
 mis autem deliciis jejunium. Hujus-
 modi exercitatio, Apostolica ei dona
 conciliavit. Nam cum Barbari ob artis
 medicæ apud ipsos penuriam, ubi in
 morbum inciderint, moris habeant se-
 se mutuo adire, & ab iis qui jam antea
 ægrotaverint, ac morbo liberati sint
 curationis modum requirere, ad mu-
 lierem illam summa laude dignissimam
 accessit femina quædam cum infirmo
 puero, postulans quid facto opus esset.
 Illa acceptum puerum cum in lecto
 collocasset, Deum omnium auctorem
 orare cœpit, ut propitius esset ac mor-
 bum depelleret. Statimque admissa
 precatione Deus salutem ægro resti-
 tuit. Exinde admirabilis mulier omni-
 um sermone celebrata est: adeo ut ad
 ipsam quoque Regis uxorem fama ejus
 rei pervenerit. Illa igitur statim ad se
 accersit mulierem. Nam & ipsa gravi
 quodam morbo vexabatur. Verum illa
 modicè de se ipsa sentiens, Regina postu-
 latis parere detrectavit. At Regina,
 urgente morbi necessitate, Regiam di-
 gnitatem minime consideravit; sed ipsa
 D ad mulierem captivam perrexit. Illa
 cum rursus in vili grabato Reginam
 collocasset, salutare medicamentum
 morbo adhibuit precationem. Regina
 igitur curationis mercedem eam ob-
 tulit quam expetendam esse censebat;
 aurum scilicet atque argentum & tuni-
 cas ac pallia, & quæcunque alia Re-
 galis magnificentia largiri solet. Sed
 Divina mulier, nihil sibi opus esse di-
 xit huiusmodi rebus: pro magna vero
 mercede habituram se, si veritatem ag-
 nosceret. Simul Divinis eam disci-
 plinis, prout poterat, erudit: utque
 Christo, qui ipsam sanaverat, factum